
JOHAN BÉLA ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epidemiológiai Információs Hetilap

Madárinfluenza	385
Tájékoztatás szakmai rendezvényekről	389
Fertőző betegségek adatai	390
Aerobiológiai tájékoztató	394

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ**A MADÁRINFLUENZA-JÁRVÁNY NYUGAT FELÉ TERJED**

2005 áprilisának közepén **Kína Qinqhai** tartományában vadmadarakból, **júniusban** pedig Kína Mongóliával és Kazahsztánnal szomszédos **Xinjiang** tartományában házkörül tartott, elhullott libákból származó mintákban igazolta a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal (OIE) az H5N1 altípusú madárinfluenza-vírus jelenlétét.

Ezt követően **júliusban Oroszország** szibériai területén, Novoszibirszkben (Szibéria Kazahsztánnal határos része), majd **Kazahsztánnak** a Novoszibirszki régióval szomszédos, határmenti területein (Pavlodar) észleltek a háztáji baromfik körében elhullást.

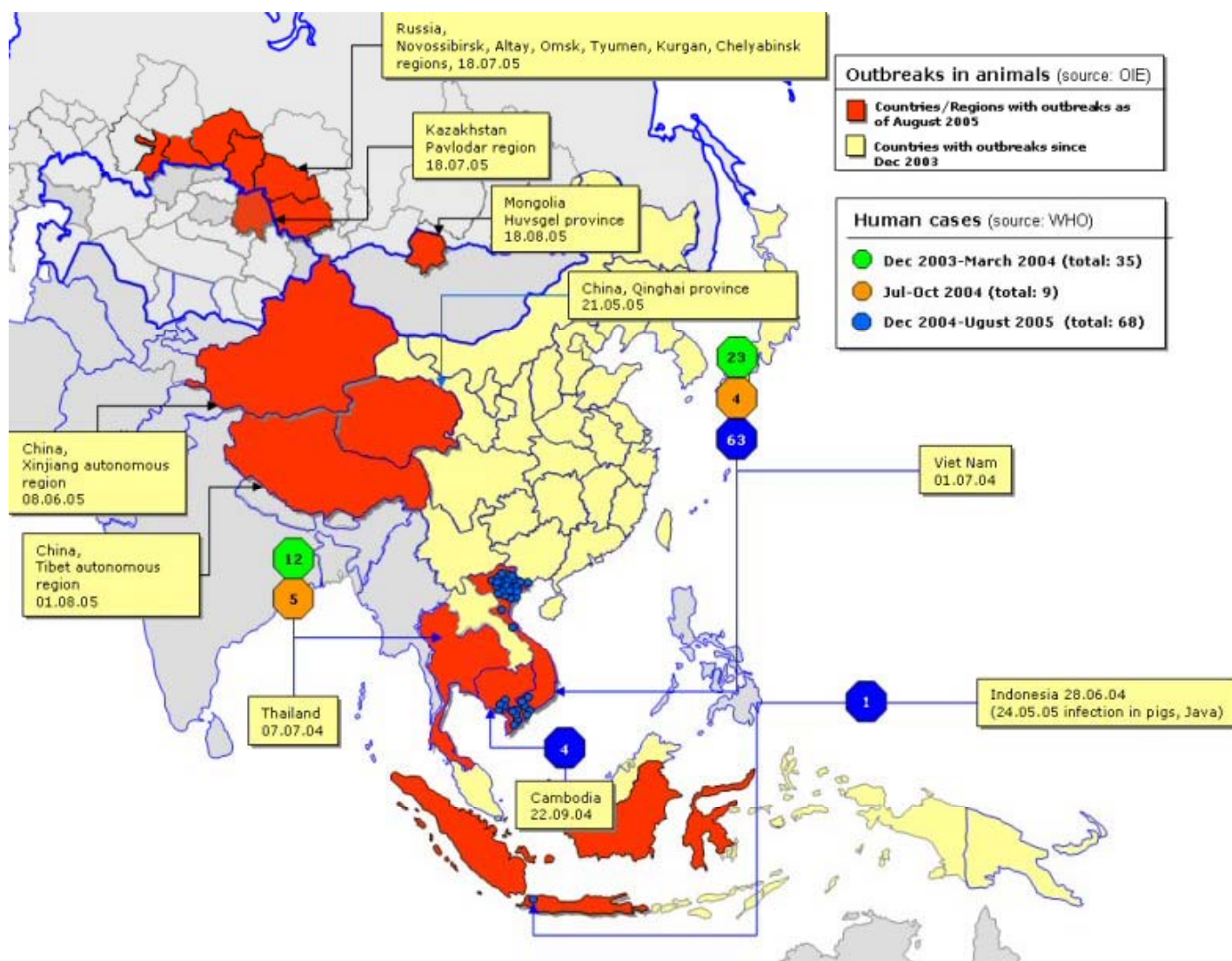
Augusztus elején Kína Tibeti autonóm régiójából, tenyészbarmomfik köréből jelentették az állomány pusztulását. Ugyanekkor **Mongólia** Szibériával határos, északi tartományaiban (Hövszgöt ill. Bulgan) nagy számban bukkantak vándormadarak (vadkacsák, vadludak, énekes hattyúk) tetemeire.

A sajtó **2005. augusztus 15-én** tudósított először arról, hogy az Oroszországban, az – Európát Ázsiától földrajzilag elválasztó – **Ural hegység keleti oldalán fekvő Cseljabinszkba** is eljutott a madárinfluenza-vírus, és itt is háziszárnyasok között okozott elhullást. A vírus ezen időpontig Oroszország szibériai területeinek Mongóliával és Kazahsztánnal közvetlenül határos **hat régióját** érintette, a **kórokozó a vad- és háziszárnyasokból egyaránt kimutatható volt.**

A molekuláris biológiai módszerekkel elvégzett vizsgálatok azt mutatják, hogy az **Oroszországban izolált vírusok nem különböznek jelentősen a Délkelet-Ázsiában járványokat okozó vírustól, és hasonlóak az 1997-ben Hongkongban, a baromfik között járványt elindító és emberi megbetegedéseket is okozó vírushoz.**

Oroszország ezideig nem jelentett az előbb említett területein előfordult emberi megbetegedéseket.

**Az influenza A(H5N1) vírus által okozott
állati és emberi megbetegedések Ázsiában
2003 decembere és 2005. augusztus 24. között, területenként**

Az **Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2005. augusztus 5-én** megjelent tájékoztatója szerint a Délkelet-Ázsiában 2003 decemberében kezdődött – főként a vad- és háziszárnyasokat pusztító, de az embereket is érintő – madárinfluenza-járványban **2004. decemberétől a jelentés napjáig összesen 68 személy betegedett meg, közülük 25 fő meghalt.** Az emberi megbetegedések **Vietnamban** (63 beteg, 20 halott), **Kambodzsában** (4 megbetegedés, mindegyik halállal végződött) fordultak elő, majd 2005 áprilisában újabb országot érintett a járvány. **Indonéziában** elhullt háziszárnyasokban, valamint tünetmentes sertések orrváladékában mutatták ki a H5N1 altípusú vírust, és egy laboratóriumi vizsgálattal megerősített, halálos kimenetelű emberi megbetegedést, továbbá a családtagok között két – laboratóriumi vizsgálattal nem megerősített – gyanús esetet észleltek. A WHO által nyilvántartott esetek mindegyikében **laboratóriumi vizsgálatokkal igazolták az influenza A(H5N1) vírus kóroki szerepét.** **Thaiföldön** 2004 decembere óta nem észleltek megbetegedést, de a korábbi időszakban előfordult néhány eset. (2003 decembere óta Délkelet-Ázsiában, a fent említett országokban összesen 112 személy betegedett meg, és közülük 57 halt meg madárinfluenzában.)

Ajánlások utazóknak

Azok számára, akik a fent említett, a madárinfluenza-vírus által érintett országokba/területekre szándékoznak utazni, az alábbiakat ajánlott figyelembe venni:

- Sem az Egészségügyi Világszervezet, sem a magyar kormány véleménye szerint **nem indokolt az utazások korlátozása a fent említett országokba.**
- A madárinfluenza-vírus jelenleg csak szoros, közvetlen kapcsolat révén, bélsárral, váladékokkal, vérrel terjed a fertőzött állatról az emberre.
- Emberről emberre történő terjedésre vonatkozó bizonyítékok még nincsenek.
- A vírus hő hatására elpusztul, tehát az – akár fertőzött – állat húsa, egyéb részei sem közvetítik a fertőzést, ha azok kellőképpen meg vannak sütvé/főzve.

Utazás előtt:

- ♦ Keresse fel háziorvosát és a legközelebbi nemzetközi oltóhelyet, hogy tájékozódjon az utazás egészségügyi veszélyeiről, a megelőzés módjairól (elsősegély csomag, oltások stb.). Olvassa el az Országos Epidemiológiai Központ Nemzetközi Oltóközpontjának ajánlásait (www.oek.hu).

Utazás alatt:

- ♦ Ezen országokban/területeken kerülni kell az állatvásárokat, baromfitenyésztő gazdaságokat, a közvetlen kapcsolatot élő baromfival, élő vagy elhullott vadmadárral (érintés, porbelégzés stb.).
- ♦ Kerülni kell a közvetlen kapcsolatot állati ürülékkel szennyezett felületekkel/tárgyakkal (érintés, szájba vétel stb.).
- ♦ Nem ajánlott nyers baromfiból saját kezűleg ételt készíteni.
- ♦ Kerülni kell a nyers vagy nem kellően átsütött/megfőzött csirke, kacsavagy más baromfi, ill. azok részeinek (pl. vér) illetve tojásuk fogyasztását.
- ♦ Nem szabad semmilyen élő szárnyast (baromfi, díszmadár, vadmadár stb.) vagy ilyen származású nyersterméket (toll, tojás stb.) behozni az említett országokból.
- ♦ Az egész utazás alatt gyakran kell kezet mosni (szappannal és vízzel, vagy ha nem látható erős szennyeződés, akkor kéztisztító kendővel).
- ♦ Azonnali egészségügyi ellátást igénylő megbetegedés esetén (pl. láz, nehezített légzés, köhögés stb.) fel kell keresni a helyi egészségügyi szolgáltatókat.

Utazást követően:

- ♦ Ha a fertőzött terület elhagyását követő 7 napon belül **38°C-t meghaladó láz** és emellett köhögés, torokfájás, izomfájdalmak, kötőhártyagyulladás, illetve tüdőgyulladásra is jellemző nehézlégzés, mellkasi fájdalom jelentkezik, feltétlenül orvoshoz kell fordulni.
- ♦ A háziorvost lehetőleg házhoz kell hívni, hogy az esetleges fertőzőképes állapot másokra ne jelentsen veszélyt. Tájékoztatni kell a háziorvost (és minden más egészségügyi dolgozót, akivel betegsége miatt kapcsolatba kerül) az alábbiakról:
 - ♦ panaszai, tünetei;
 - ♦ mikor és hol járt külföldön a betegséget megelőző időszakban;
 - ♦ közvetlen kapcsolatba került-e baromfival, vagy olyan személlyel, aki beteg volt. (Így az orvos a kórisme megállapítása során mérlegelni tudja azt is, hogy esetleg madárinfluenzában szenved-e, és ez által gyorsabban juthat megfelelő ellátáshoz.)

Forrás: www.who.int; www.oie.int; <http://europa.eu.int>

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYEKRŐL

**Az „Orvosi molekuláris virológia” c. könyv
(szerkesztette: Berencsi György)
megjelenése alkalmából rendezett tudományos ülés témája:
„A virológia aktuális kérdései”**

Időpont: 2005. szeptember 8. 14.00 óra

Helyszín: Hotel Millenium, Budapest, VIII., Üllői út 94-98.

Regisztráció: Convention Budapest Kft.
(1461 Budapest, Pf. 11.), telefax: 29-90-187.

Szakmai program:

Megnyitó: Melles Márta

1. Vaszkuláris betegségek és kórokozók kapcsolata

Kis Zoltán és Gönczöl Éva

2. Epstein-Barr vírushoz társult tumorok

Salamon Dániel, Bánáti Ferenc, Koroknai Anita és Minárovits János

3. Molekuláris virológiai módszerek

Takács Mária, N. Szomor Katalin, Dencs Ágnes

4. A méhnyakrák és a szemölcsvírusok valamint a védőoltással történő megelőzés lehetőségei

Berencsi György, Melles Márta, Sziller István

5. A virális zoonózisok, mint újonnan megjelenő fertőzések

Ferenczi Emőke, Bán Enikő, Petrányi Gábor, Mezey Ilona

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ

2005. szeptember 6-án 14-15 óra között

tudományos továbbképzést tart.

Helye: OKK „Fodor” terem

Budapest, VIII., Nagyvárad tér 2.

Parazitózisok modern laboratóriumi diagnosztikája

Előadó: Horváth Katalin Nóra, Ph.D hallgató

Témavezető: dr. Szénási Zsuzsanna, Ph.D (OEK Parazitológiai osztály)

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2005. augusztus 15-21. közötti** időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze.

Az **enterális fertőző betegségek** közül a salmonellosisok száma mérsékelten csökkent, a campylobacteriosisoké közel negyedével emelkedett az előző hetihez képest. A **salmonellosis** járványügyi helyzete kedvezőbb, a **campylobacteriosisé** kedvezőtlenebb volt, mint az 1999-2003. évek azonos hetében. Kevesebb **enteritis infectiosa** esetet jelentettek, mint az elmúlt négy hétben, a bejelentések száma kétharmada volt az előző évek azonos hetében regisztráltnak.

A **vírushepatitisek** száma kismértékben emelkedett az előző hetihez képest, a legtöbb bejelentés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett. A tünetegyüttes ritkábban fordult elő, mint a korábbi évek azonos időszakában.

A **légúti fertőző betegségek** közül a nyári szezon végének megfelelően valószínűleg ez évi mélypontjára süllyedt a **scarlatina** és a **varicella** bejelentések száma. **Morbillit** és **rubeolát** nem jelentettek, egy-egy **pertussis** és **mumpsz** gyanúja került a nyilvántartásba.

Az **idegrendszeri fertőző megbetegedések** előfordulása nem tért el lényegesen sem az előző héten, sem a korábbi évek azonos hetében észlelttől. Egy Somogy megyei **encephalitis infectiosa** eset laboratóriumi vizsgálata **kullancsencephalitis-vírus** etiológiai szerepét igazolta.

A **Lyme-kór** megbetegedések száma mérsékelten emelkedett az előző hetihez képest, és kétszerese volt az 1999-2003. évek azonos hetét jellemző középértéknek. Az év eleje óta regisztrált megbetegedések számát tekintve is kedvezőtlenebb volt a betegség járványügyi helyzete, mint a korábbi évek hasonló időszakában. A legtöbb bejelentés a fővárosból, Borsod-Abaúj-Zemplén, Somogy és Zala megyéből érkezett.

A Békés megyében működő surveillance adatai szerint a 33. héten **két újabb ornithosis** esetre derült fény. Az egyik beteg a **Békéscsabai** Baromfi-feldolgozó alkalmazottja, akinek a tünetei augusztus 14-én kezdődtek, így ő tekinthető a járvány ezideig regisztrált utolsó esetének. Ezzel **56-ra** emelkedett az ebben az üzemben észlelt betegek száma, a laboratóriumi vizsgálat közülük 36 esetében igazolta, hat betegnél valószínűsítette a diagnózist. **A járványgörbe alapján a járvány a végéhez közeledik.**

A surveillance által felderített másik beteg a **Mezőkovácsházi** Baromfi-feldolgozóban áll alkalmazásban, ezzel az ott regisztrált esetszám **négyre** emelkedett, ez az utolsó megbetegedés augusztus 7-én kezdődött. A négy megbetegedés közül kettőben a laboratóriumi vizsgálat már igazolta, egy esetben valószínűsítette a diagnózist.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

33/2005.sz.heti jelentés (weekly report)

(2005.08.15 – 2005.08.21.)

Betegség Disease	a 33. héten (week)			az 1 – 33. héten (week)		
	2005.08.15- 2005.08.21.	2004.08.09- 2004.08.15.	Medián 1999- 2003	2005.	2004.	Medián 1999- 2003
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	156	146	224	3530	2449	4373
Dysenteria	-	1	6	54	107	189
Dyspepsia coli	1	-	1	37	36	63
Egyéb E.coli enteritis	1	2	1	27	33	58
Campylobacteriosis	163	122	134	3948	3609	3865
Yersiniosis	-	2	-	23	48	63
Enteritis infectiosa	476	728	736	24675	21991	24118
Hepatitis infectiosa	12	24	19	359	471	551
AIDS	-	-	-	26	11	16
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	9	6	10
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	2	-	17	26	1
Scarlatina	8	11	10	2459	2043	2602
Morbilli	-	-	-	3	2	6
Rubeola	-	-	1	39	41	69
Parotitis epidemica	1	1	4	90	135	149
Varicella	91	124	60	44665	38143	29104
Mononucleosis inf.	17	22	20	759	917	838
Legionellosis	-	3	-	24	49	28
Meningitis purulenta	5	3	3	190	160	173
Meningitis serosa	3	3	4	47	71	84
Encephalitis infectiosa	3	8	3	119	89	77
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	7	5	•
Lyme-kór	82	67	42	894	701	728
Listeriosis	1	-	-	4	6	4
Brucellosis	-	-	-	1	-	1
Leptospirosis	1	1	-	23	19	34
Tularemia	2	2	1	44	10	38
Tetanus	-	-	-	1	-	3
Vírusos haemorrh. láz	-	1	-	8	2	3
Malaria*	-	-	1	3	3	9
Toxoplasmosis	1	-	2	88	83	139

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2005.08.23.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

33/2005.sz. heti jelentés (weekly report)

(2005.08.15 – 2005.08.21.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentaria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononuc. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	17	-	28	28	3	2	21	1	1	16
Baranya	26	-	10	18	-	-	1	-	-	2
Bács-Kiskun	7	-	1	19	1	-	1	-	1	-
Békés	10	-	4	32	-	-	1	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	1	-	3	19	1	-	4	3	-	9
Csongrád	12	-	16	54	1	-	3	-	-	-
Fejér	3	-	4	25	-	-	2	-	-	2
Győr-Moson-Sopron	3	-	14	15	-	-	12	-	-	5
Hajdú-Bihar	11	-	30	28	2	-	8	3	2	3
Heves	10	-	2	30	-	-	5	1	-	3
Jász-Nagykun-Szolnok	3	-	6	58	-	-	2	-	-	-
Komárom-Esztergom	17	-	6	21	-	-	4	-	1	2
Nógrád	2	-	-	18	-	-	2	1	-	5
Pest	7	-	4	19	-	4	7	2	-	6
Somogy	2	-	4	20	-	-	2	-	-	10
Szabolcs-Szatmár-Bereg	8	-	9	6	4	1	6	1	-	2
Tolna	3	-	8	11	-	-	2	-	-	1
Vas	6	-	5	8	-	1	3	-	-	5
Veszprém	2	-	8	35	-	-	4	5	-	3
Zala	6	-	1	12	-	-	1	-	-	8
Összesen (total)	156	-	163	476	12	8	91	17	5	82
Előző hét (previous week)	181	2	132	573	8	22	131	15	3	73

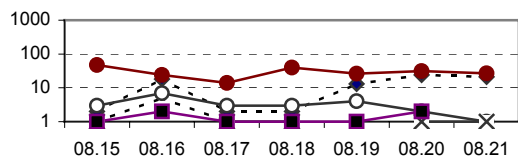
(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2005.08.23.

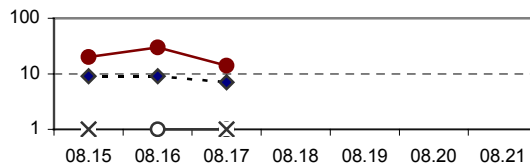
"Fodor József" Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Intézete
Budapest, 1097 Gyáli út 2-6. Tel/Fax: 1-476-1215 e-mail: pollen@oki.antsz.hu

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának jelentése 2005. 33. hét

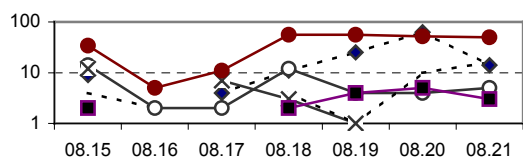
Budapest-OKI

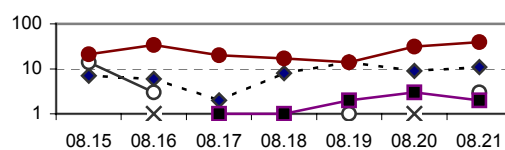
Budapest-Svábhegy

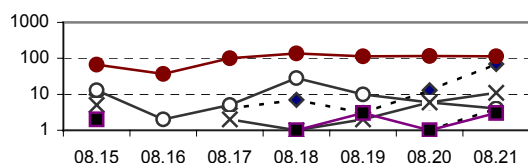
Békéscsaba

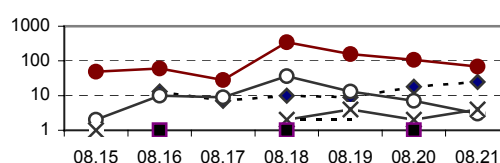
Debrecen

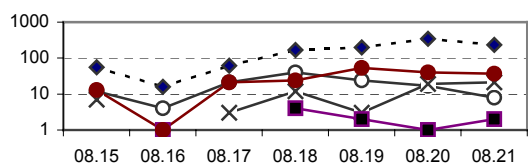
Eger

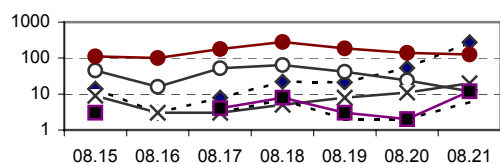
Győr

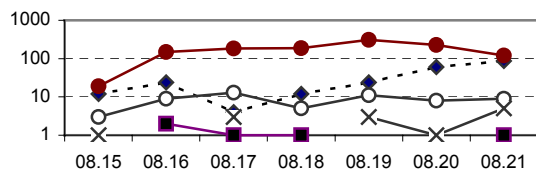
Kecskemét

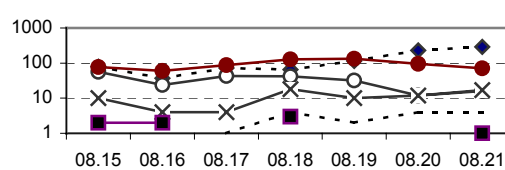
Miskolc

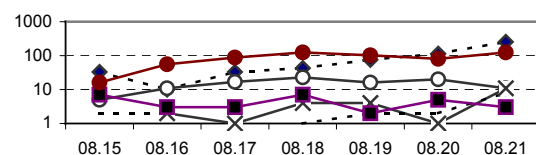
Mosdós

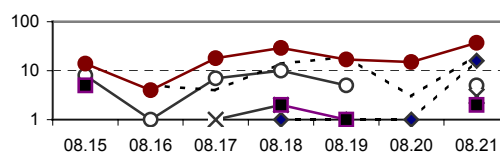
Nyíregyháza

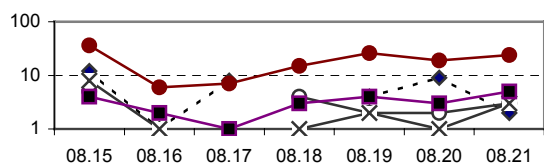
Pécs

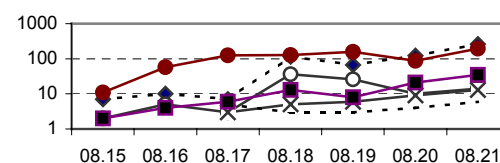
Salgótarján

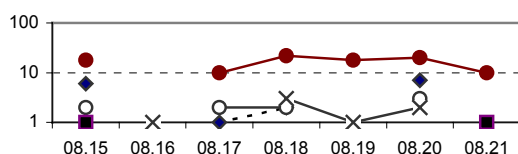
Szeged

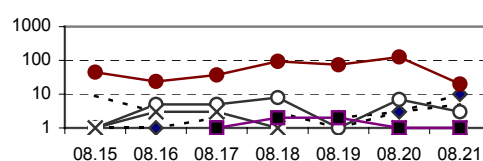
Székszárd

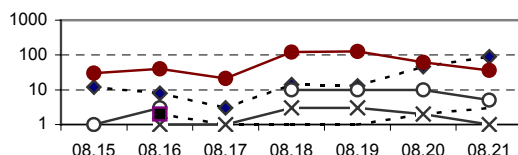
Szolnok

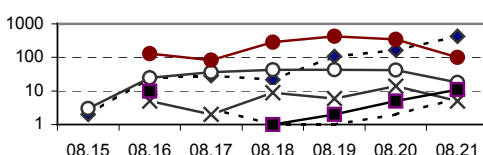
Szombathely

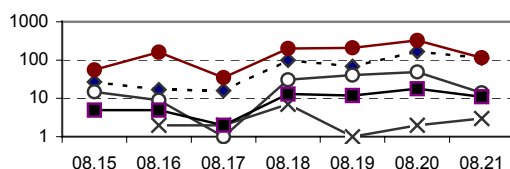
Tatabánya

Veszprém

Zalaegerszeg

---◆--- Ambrosia
parlagfű

—○— Artemisia
üröm

—×— Chenopod.
libatop

----- Plantago
útifű

—■— Poaceae
pázsitfűfélék

—●— Urticaceae
csalánfélék

Külsőtéri penészgombák

	Budapest OKI	Budapest Svábhegy	Békéscsaba	Debrecen	Eger	Győr	Kecskemét
Alt	****	****	****	***	****	***	****
Clad	***	***	****	****	**	***	**

	Miskolc	Mosdós	Nyíregyháza	Pécs	Salgó- tarján	Szeged	Szekszárd
Alt	****	*	***	****	****	****	****
Clad	**	***	*	*	*	**	*

	Szolnok	Szombathely	Tatabánya	Veszprém	Zala- egerszeg
Alt	****	****	***	****	***
Clad	**	****	**	****	***

Az elmúlt héten a hideg, csapadékos idő ellenére a parlagfű (Ambrosia) levegőben mért pollenkoncentrációja egyes helyeken (Kecskemét, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Szekszárd és Veszprém) már meghaladta a nagyon magas értéket. Magas értéket ért el Békéscsabán, Egerben, Tatabányán és Zalaegerszegen. Az üröm (Artemisia) pollenszintje nem mutat változást a megelőző héthez képest: magas kategória szintet regisztráltak Kecskeméten, Miskolcon, Nyíregyházán, Szekszárdon és Veszprémben. A libatopfélék (Chenopodiaceae) virágpor termelése öt városban (Békéscsabán, Egerben, Pécsen, Szekszárdon, Veszprém) emelkedett, de még így sem érte el a magas kategória szintet. Az útifűvek (Plantago) virágporoszlása két városban közepes értékű, a többi monitorozó állomáson alacsony vagy nem észlelhető volt. A pázsitfűfélék (Poaceae) virágporoszlása az elmúlt héthez képest nem változott, Miskolcon, Veszprém és Zalaegerszegen közepes, Szekszárdon pedig a magas kategóriába lépett át. A csalánfélék (Urticaceae) pollenmennyisége a monitorozó állomások térségében még mindig magas értékű. A kültéri allergén gombaspórák mennyisége helyenként csökkent, de még így is sok csapdában nagyon magas értéket mutat.

Interneten is elérhető polleninformáció a www.antsz.hu/oki lapon található.

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Épinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ intranetről: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Épinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Épinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Épinfo. Épinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:
dr. Bujdosó László

Épinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

dr. Hermann Dóra

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X